

Datum : februari 2021
Aan : Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Kopie : -
Behandeld door : Mario Dominicus CPC
Onderwerp : Reactie internetconsultatie Wet toekomst pensioenen

Visma Idella levert oplossingen voor pensioen, beleggen en uitkeringen. Wij werken vanuit onze missie: *we enable people to secure their financial future*. Met grote belangstelling hebben wij kennisgenomen van het concept-voorstel voor de Wet toekomst pensioenen.

Wij onderschrijven volledig het hoofddoel van het wetsvoorstel: het pensioenstelsel aanpassen aan de manier waarop we in de 21e eeuw leven en werken. Onze missie sluit naadloos aan bij het streven naar een persoonlijk en meer transparant pensioen. Wij zijn blij dat het wetsvoorstel een oplossing wil bieden voor het afnemende vertrouwen in het pensioenstelsel en de daarmee gepaard gaande uitholling van het maatschappelijke draagvlak voor een collectief pensioenstelsel.

Begrijpelijkheid

Terecht heeft de memorie van toelichting veel aandacht voor de uitlegbaarheid van met name het nieuwe contract. Wij zijn ervan overtuigd dat het afgenomen vertrouwen niet zal herstellen als de deelnemers hun nieuwe pensioencontract niet begrijpen. Het gaat volgens ons niet zozeer om de vraag of het nieuwe pensioenstelsel uitlegbaar is, maar veel meer of het voor de deelnemers begrijpelijk is. Wij pleiten er daarom voor begrijpelijkheid als centraal criterium te nemen bij de vormgeving en invulling van een nieuwe pensioenregeling. Een meer transparant pensioen is voor ons (ook) een meer begrijpelijk pensioen.

Complexiteit beperken

De memorie van toelichting gaat uitgebreid in op de werking van de toedelingsregels voor diverse categorieën van financiële resultaten. Wij hebben deze geanalyseerd om te zien hoe deze administratief verwerkt kunnen worden. De mate waarin de diverse resultaten afzonderlijk kunnen worden toebedeeld maakt dat de administratie, afhankelijk van voor welke invulling precies wordt gekozen, behoorlijk complex kan worden. Wij denken dat deze complexiteit, hoewel op zichzelf goed uitvoerbaar, de begrijpelijkheid niet ten goede komt en daarmee niet bijdraagt aan meer vertrouwen in het pensioenstelsel.

Persoonlijk pensioen

Doordat er rendementen gericht kunnen worden toebedeeld, kan de situatie ontstaan dat het verwachte pensioen, naast van de eigen inleg, ook afhangt van wat er met andere deelnemers in de regeling gebeurt: het pensioen is minder persoonlijk dan gedacht.

Een voorbeeld hiervan betreft het mechanisme rondom micro-langlevensrisico. In de huidige praktijk van premieregelingen wordt hiermee omgegaan met een bonus bij leven (ook wel: negatieve risicopremie). De memorie van toelichting introduceert op pagina 29, zonder inhoudelijke motivatie, een splitsing in beschermingsrendement en overrendement voor micro-langlevensrisico. Het eerste deel sluit aan bij het mechanisme van bonus bij leven. Echter, het gericht toedelen van een eventueel overrendement op micro-langlevensrisico

zorgt voor extra complexiteit. Op grond van welke criteria sprake kan zijn een 'gericht' toedelen van dit overrendement is ons niet duidelijk.

Daar komt bij dat a priori niet is aan te geven of dit overrendement positief dan wel negatief zal zijn. Hoe een negatief overrendement op micro-langlevensrisico bijdraagt aan vertrouwen in of uitlegbaarheid van het meer persoonlijke karakter van het nieuwe contract is niet eenvoudig in te zien. Merk op dat onder het huidige contract het collectieve 'sterfteresultaat' van jaar op jaar behoorlijk fluctueert, ondanks fijnmazig gebruik van ervaringssterfte cijfers in de actuariële grondslagen. Hierbij is per definitie geen sprake van persoonlijk resultaat, maar een afwijking in de praktijk van het collectief, ten opzichte van de door het fonds gehanteerde grondslagen.

Invaren

Een ander voorbeeld waar begrijpelijkheid in het geding is, is de keuze tussen de standaardmethode en de value based ALM-methode bij invaren. Er lijkt consensus te bestaan in "de markt" - die dan vooral bestaat uit professionals die hun leven lang met pensioen bezig zijn, zoals actuarissen en pensioen consultants - dat de value based ALM de meest geschikte methode is voor het actuariële optimaal bepalen van de consequenties van invaren. Het nadeel is echter dat de uitkomsten en het voor- of na-rekenen van de uitkomsten voor een leek, een financieel adviseur of een tussenpersoon bij deze methode eenvoudigweg niet te doen is. En dan kan een deelnemer geen vertrouwen koppelen aan misschien wel de belangrijkste stap in de overgang naar het nieuwe stelsel: wordt ik wel juist behandeld, en niet "bedonderd", als mijn oude pensioenaanspraak wordt omgezet naar een nieuwe, zachte(re) pensioenprognose?

In het belang van de deelnemer vinden wij transparantie en vertrouwen véél belangrijker dan die laatste paar procent actuariële - helaas onbegrijpelijke - juistheid.

Oproep

De klanten van Visma Idella zijn vooral pensioenfondsen, verzekeraars, beleggingsinstellingen en banken. Desondanks richt de missie van Visma Idella niet op onze klanten maar op de eindgebruikers, deelnemers van onze klanten.

Wij doen hierbij een oproep aan de verdere behandelaars van het wetsvoorstel ook het belang van de deelnemer aan de pensioenregeling centraal te (blijven) stellen. We zijn in Nederland toch niet met een nieuw pensioenstelsel bezig om IT-bedrijven (zoals Visma Idella) een mooie omzetboost te geven, niet om pensioenfondsen extra belangrijk te maken, om adviseurs een steuntje in de rug te geven? Nee, we doen dit met elkaar om het pensioen voor 'onze' deelnemers zo goed mogelijk te regelen. En dat wil zeggen: zo dat de deelnemer het begrijpt en weet hoe het voor hem/haar geregeld is, zodat hij/zij met vertrouwen zijn/haar financiële toekomst tegemoet kan gaan.
